

Direcția Generală de Asistență Socială
și Protecția Copilului
MUREȘ

Câștigătorii concursului de creație literară "Descoperă și câștigi"

despre *familia*
noastră

Recunoaștere pentru vocea copiilor

Mesaje de suflet, trăiri emoționale, realitate sau chiar ficțiune au făcut subiectul scenariilor cărora le-au dat viață imaginația zburdalnică a 112 copii din sistemul de protecție al copilului din județul Mureș, atât copiii care locuiesc în case de tip familial, dar și cei aflați în îngrijire la un asistent maternal profesionist.

Concursul de creație literară "Descoperă și câștigă", lansat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului (DGASPC) Mureș și-a găsit repede concurenți, dornici să câștige marele premiu, o tabletă, sau dacă nu un telefon mobil, ori rechizite școlare.

Copiii au dezlegat integramele, au găsit cuvintele cheie și s-au pus pe treabă. De sub condei, vocea copiilor a stârnit interesul cititorului să parcurgă până la capăt fiecare lucrare, grație originalității și calității mesajului transmis. „Am văzut că v-ați străduit pentru a scrie cât mai frumos, corect gramatical, mai presus

de toate aceste reguli, important a fost faptul că voi v-ați exprimat. Eu pot să spun că vocea copiilor este în lucrările voastre", s-a adresat Elida Deak, director general adjunct DGASPC Mureș, copiilor prezenți la festivitatea de premiere a concursului de creație literară, ce a avut loc pe data de 10 martie.

O surpriză pentru conducerea DGASPC Mureș

În total, 112 lucrări au fost înscrise în concurs și, după lungi deliberări, respectând un barem de corectare, juriul a decis câștigătorii. "A fost și pentru noi o surpriză numărul mare al lucrărilor. Aș dori să vă mulțumesc, dragi copii, pentru că ați participat și ați luat în serios acest concurs, iar celor care v-au îndrumat trebuie să le mulțumim la fel. Ați lucrat cu copiii, i-ați mobilizat și i-ați

lăsat să participe la acest eveniment. Sunt lucrări prețioase, care mie mi s-au părut că au pornit din sufețele voastre, din trăirile voastre care le-ați avut poate atunci când ați intrat în familia noastră, dar, desigur, și de pe parcursul vieții voastre din sistemul de protecție", a precizat dr. Lorand Schmidt, directorul general al DGASPC Mureș.

Mulțumiri sponsorilor

Lucrările câștigătoare vor fi publicate în edițiile următoare ale revistei "Despre familia noastră". Conducerea DGASPC Mureș aduce mulțumiri prin intermediul publicației "Despre familia noastră" tuturor sponsorilor care și-au deschis sufletul pentru a aduce un zâmbet pe fețele copiilor: Fundația LOC, Vodafone România, Herlitz, Inspectoratul Școlar Județean Mureș și Lions Club Târgu-Mureș.

Câștigători la categoria clasele I-IV- tema "Copilăria mea"

Premiul I - Alexandru Adelin Moldovan-lucrarea "Fericire" - CTF Zau de Câmpie

Premiul II - Nagy Eniko - lucrarea "Vacanța de iarnă" - CTF Sângeorgiu de Pădure

Premiul III - Ramona Teglaș - lucrarea "Viața de familie" - AMP Irina Trif, Târnăveni

Mențiunea I - Karacsony Cristian - lucrarea "Ce mă face fericit" - AMP Irina Trif, Târnăveni

Mențiunea II - Daniela Varga-lucrarea "Vacanța de Crăciun" - CTF Sâncraiu de Mureș

Mențiunea III - Simona Bârsan-lucrarea "Anii de grădiniță" - AMP Nelea Matei, Petelea

Mențiune specială I - Cristina Dobondi - lucrarea "Zâna viselor" - AMP Anișoara Grec, Iernut

Mențiune specială II - Denisa Vincă-lucrarea "Vacanța de iarnă" - AMP Kerekkes Emese, Petelea

Mențiune specială III - Geta Gerebeneș - lucrarea "În vacanța de vară" - AMP Valerian Chirilă, Cipău

Premiul special al juriului - Crina Mureșan - lucrarea "Căsuța din poveste" - AMP Veta Cătană, Ogra

Câștigători la categoria clasele V-VIII-tema "Sentimente"

Premiul I - Gabriel Boțan-lucrarea "Viața unui copil" - AMP Simona Maier, Petelea

Premiul II - Szekely Ana Alexandra-lucrarea "Oamenii de zăpadă" - CTF Zau de Câmpie

Premiul III - Margareta Rostaș - lucrarea "Copilăria plină de tristețe și fericită în același timp" - CTF Sângeorgiu de Pădure

Mențiunea I - Petru Stoica-Burcea-lucrarea "Transformarea" - CTF Zau de Câmpie

Mențiunea II - Szekely Alexandru-lucrarea "Florile" - CTF Zau de Câmpie

Mențiunea III - Andreia Burcsa-lucrarea "Vis de iarnă" - AMP Mariana Ciorogar, Băgaciu

Mențiune specială I - Ida Tuli-lucrarea "Sâmbăta florilor" - CTF Zau de Câmpie

Mențiune specială II - Ștefan Burcsa-lucrarea "Sentimente" - CTF Sâncraiu de Mureș

Mențiune specială III - Cristina Copoț-lucrarea "Sentimente"-CTF Reghin

Premiul special al juriului - Cristian Moldovan - lucrarea "Naufragiu în lumea sentimentelor" - AMP Claudia Nădășan, Reghin

"Mi-am dorit să am o tabletă"

"M-am așteptat la premiu pentru că mi-am dorit să am o tabletă. Este foarte frumoasă", a recunoscut Alexandru Adelin Moldovan, câștigătorul locului I la categoria clasele I-IV. Lucrarea sa, intitulată "Fericire", a surprins ecoul pe care l-a avut în sufletul de copil - simplul gest al părinților de a acorda cadouri și de a-și petrece timpul alături de copiii lor. "Când am fost acasă la mine, bunica și mama mea ne-au cumpărat, mie și fraților mei, niște jucării, ne-au spus să le luăm și ne-am jucat cu ele. De acolo mi-a venit mie inspirația", a explicat fericitul câștigător.

Moldovan Alexandru Adelin
10 ani
Clasa a IV-a
Școala Generală Eau de C.

(24)

Fericire

È vacanța! È iarnă! È răpsodă!
Sunt în cară cu familia mea, Ète duminică.
Ne uităm cu toți la desene animate: eu, mama, tata și prietenii mei, Mama și tata se distrează tare. Da fel și noi. Învățăm multe lucruri bune de acolo.
Da un moment dat, tata ne spune:
- Copii, v-am cumpărat niște jucării. Sunt în dulapul de pe hol!
Mergăm să vedem jucăriile. Sunt niște căruțe din lemn, toate la un fel. Suntem deamăgiti! Noi ne doriam aparini, roboti sau păpuși. Dar Tebi și doriam un balaur galben. Tata vede vede că suntem tăciti și ne spune:
- Acum, că a început vacanța dintre semestre, puteți să vă bucurați fiecare de noua lui jucărie. Trebuie să aveți grija de ele. Cum îngrijii jucăria, așa îngrijii și casa în care stai, așa să îngrijii și voi.
Sora mea a luat casa de lemn și și-a pus păpușele în ea. Tebi a și ră e casa balaurului galben care acum e plecat în vacanță. Elie și-a pus mașinile în ea iar eu mi-am pus toți roboții. Am multe așa că am pus din ei și pe acoperiș.
Sunt chiar frumoase casele voastre. Mama și tata sunt mulțumiți de cum le îngrijim. Păreți sunt desprinse din desene animate.
Mă mișor placă ca viața mea să fie ca în desenele animate. Cădo se termină aproape întodeauna totul cu bine. Dar Tom și Jovy rămân mereu prieteni.
Eu mi doriam să am o cară în care să fiu fericit cu familia mea. Mama zice că o jucărie este ca o comoră atunci când o iubim și îi la ea. Acum, în această vacanță, simt o mare fericire pentru că stau în cară la căldură și mă uit la desene animate împreună cu mama, tata și frații mei.
Petru mine, asta este o adresată fericire.

Gabriel Boțan
Istebna

ATP Maier Simona

Viața unui copil

"A fost odată ca miciorlăță", așa au început orice poveste. Povestea mea se întâmplă în zilele noastre. Suntem în mileniul al III-lea. Trăim vremuri în care unii își măsoară succesul în vile masive și mulți bani, iar pentru alții toate acestea sunt copii și bucuria de a avea ce să le pună pe umeri.

Copilul din povestea mea s-a născut într-o familie necăjită cu mulți copii. Este cel mai mare dintre frați. Căsuța lor de la marginea satului pe să cadă, este piponată în toate calitățile. Îmbrăcat săracăcios, cu pantofii piticiți, papuci rupte, dar curat, copilul merge în fiecare zi la școală, este conștient și își dorește să facă multe școli. Acolo, deși sunt nevoiași, copiii sunt încurajați de mulți dragoste și căldură din partea părinților. La școală însă, copilul bășcăuș, îl orăta, chiar și la băi și se comporta cu el cu multă răutate.

Într-o zi din zilele George, că despre el este vorba, s-a întors acasă plin de tratate și fuzie fiind foarte decis să nu mai merge la școală. Mama lui răsuflând stăt de supărat l-a îmbrățișat și cu vocea-i plângândă a început să spună cât de important este pentru el să mergă la școală pentru a putea reuși peste ani de săracie și pentru a trăi mai bine.

Fiu trecut 20 de ani. Una casei se deschide, iar în prag apare un tânăr chipș. Mama la întâmpină cu multă bucurie și fuzie, iar el după ce a scutit obrajii i-a măsturisit că dorul de ea l-a odes înspre și vrea să-i mulțumească pentru ajutorul bun pe care mama i l-a dat.

"M-am gândit cum să îmbin corect cuvintele"

Tableta alocată premiului I la categoria clasele V-VIII i-a revenit lui Gabriel Boțan, cu lucrarea "Viața unui copil". Gabriel este în clasa a VI-a și, deși este un copil timid la prima vedere, ascunde o minte ascuțită. Este pasionat de grafică, dar și de geografie, deoarece mi-a spus "știu toate capitalele țărilor din lume și pot reproduce continentele fără să mă uit pe hartă", iar mama sa, asistent maternal profesionist Simona Maier, a încuviințat extrem de emoționată de succesul fiului său. Cu toate acestea, premiul l-a luat prin surprindere. "Nu m-am așteptat la premiu. M-am inspirat din realitatea care există și imaginația m-a ajutat. După ce am dezlegat întregul m-am gândit cum să îmbin corect cuvintele ca să iasă o lucrare bună", s-a destăinuit Gabriel.

CIA Glodeni, o familie pentru femeile cu dizabilități

Purtând blazonul renumitei dinastii transilvănene Teleki, castelul din Glodeni, un edificiu ce străjuiește centrul comunei cu același nume, este cămin pentru 43 de persoane cu handicap. Construit în anul 1871, intemperiiile vremii și-au pus amprenta asupra imobilului, ce mai păstrează aspectul medieval, iar frumusețea și farmecul de altădată al parcului din mijlocul curții sunt păstrate prin grija personalului ce lucrează la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru persoanele cu handicap (CIA) Glodeni, aflat în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș. De Centrul de Îngrijire, pe lângă clădirea castelului, aparține și un imobil construit în 1960 în aceeași curte, ce adăpostește 30 de beneficiare, precum și Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională (CITO), un centru rezidențial construit la ieșirea din comună, pe drumul ce duce spre Voivodeni, unde locuiesc 28 de beneficiare.

Dr. Maria Berekmeri, directorul CIA Glodeni

Centrul funcționează din 1950, în primul an fiind internați bolnavi neuropsihici, în al doilea an copii, iar din 1952 figurează ca instituție ce are în grijă doar femei cu dizabilități, fiind singura de acest gen din județul Mureș. "De obicei aici ajung cei mai bolnavi, cu multe probleme, foarte multe beneficiare sunt imobilizate la pat. Multe dintre ele nu au familie, unele au și sunt vizitate săptămânal, altele de câteva ori pe an, sau chiar deloc. Sunt femei care locuiesc de mulți ani, o doamnă care a decedat anul trecut era internată aici de la înființare, din 1952", a precizat dr. Maria Berekmeri, directorul Centrului de Îngrijire și Asistență pentru persoanele cu handicap.

Interiorul castelului, clădirea principală a centrului, este modernizat, cu gresie și faianță, este curat și bine întreținut. În cele șase saloane mari, locuiesc mai multe beneficiare. Sunt vecine de pat, parteneri de povești, își încredințează una alteia povestea vieții, așa cum pot și știu ele,

în ciuda suferințelor, a sănătății șubrede ce le apasă. Sunt și tinere cu dizabilități ce au crescut în sistemul de protecție al copilului iar la majorat au ajuns în centru. Cele mai vârstnice, din cauza multiplelor probleme de sănătate sunt imobilizate la pat și sunt asistate medical tot timpul de asistente și infirmiere. "Sunt medic de familie și consult mereu, au tratament cronic fiecare. Dacă apare o problemă sunt trimise la investigații la Târgu-Mureș", a adăugat dr. Berekmeri. În clădirea de lângă castel situația este similară, doar că sunt internate câte 3-4 beneficiare într-un salon.

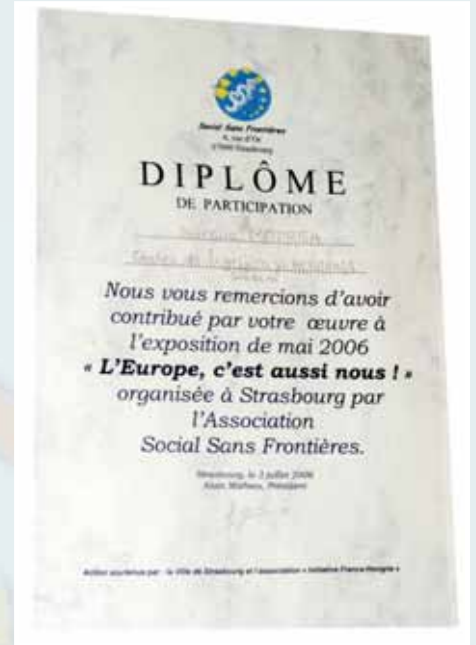
"Acasă" la CIA Glodeni

Maria C. are 72 de ani, este veterană în Centru, a ajuns în urmă cu aproape 41 de ani. Suferă de paralizie a membrilor inferioare și se deplasează doar cu scaunul rulant. La fel ca la mulți alții și povestea de viață a dănei este una zbuciumată, de care nu-și aduce aminte

Olga K.

cu mare plăcere. Știe doar că este "acasă" la Centru. "Am venit în '73. Mă bucur că am ajuns aici. Viața mi-a fost și mai bună și mai grea. Dar trec zilele foarte repede, mult prea repede. Nu-s croitoreasă eu, dar mi-a plăcut dintotdeauna să cos și cu asta mi-am mai omorât timpul. De vreo doi ani am mașină de cusut, mi-a rezolvat-o doamna. Cos când, ce am, mai repar un pantalon la o infirmieră, ba cămașa de noapte la colege, cearceafuri, perdele. Mai deretic pe aici prin salon, mai gătesc. Trece timpul", a încheiat cu un oftat femeia.

Problemele de sănătate nu le permit prea multe activități. Plimbare prin grădina castelului pe timp de vară, uitat la televizor sau povestit între ele reprezintă rutina zilnică. Cele care pot, merg și la biserica din localitate.

Olga K. are 48 de ani, suferă de paralizie a membrelor inferioare și se deplasează și ea în cărucior ruland. În urmă cu 25 de ani, după ce i-au murit părinții a fost adoptată de Centru. "Eu din naștere sunt așa, paralizată. Părinții mei au murit, sora mea e bolnavă și a trebuit să vin aici. Dacă nu am avut alte posibilități! Mâncarea și cazarea sunt bune. Aici trece timpul cu bolnavii, mai ieșim afară, mă vizitează sora mea când poate. Am o prietenă cu care mă înțeleg mai bine", s-a destăinuit Olga.

Implicare prin activități de lucru manual

La un kilometru depărtare de centrul comunei, spre drumul ce duce la Voivodeni, s-a construit în 2008, printr-un program Phare, Centrul de Integritate prin Terapie Ocupațională, un centru

rezidențial ce adăpostește 28 de beneficiare, mai tinere. Pentru ele, timpul trece mai ușor. Sunt implicate în activități de ergoterapie, sănătatea permițându-le acest lucru. Felicitări, mărgelile, tablouri și alte produse handmade sunt lucrate cu multă migală și pricepere de beneficiarele centrului. Nu rămân însă nerăsplătite. O dată pe an, de ziua comunei, își expun produsele spre vânzare. Iar banii obținuți sunt folosiți, alături de sponsorizări, pentru achiziționarea materiei prime.

O parte dintre asistate au urmat cursuri de confecționat lumânări, amenajare spațiu verde sau sunt chiar implicate în activități de voluntariat. Aurelia M. este din București, are 34 de ani și de 15 ani a ajuns la CITO Glodeni. Este pasionată de lucru manual, din mâinile sale ieșind adevărate opere de artă, lucru certificat și de diplomele primite în 2006 și 2007 în urma expoziției "L'Europe, c'est aussi nous!" organizată la Strasbourg. "Nu mă plictisesc deloc, este când am mult de lucru și nici la masă nu mă duc. Mai cos la mașină șorțuri, lenjerie de pat, perdele pentru cine mă roagă frumos, perdele pentru cămin. Trece timpul, multumesc lui Dumnezeu, sunt așa cu mâna și piciorul, așa m-am născut, dar știu să fac câte ceva", a mărturisit mândră tânăra.

Este voluntar la Asociația Handicapaților Locomotori, filiala Mureș, motiv pentru care s-a pregătit cu lucrușoare realizate cu multă migală, pentru a fi expuse spre vânzare de 8 martie, în centrul municipiului Târgu-Mureș. "Le duc să mai vindem, mai facem ceva bani

pentru materie primă să avem ce lucra. Acum mi-a venit o idee: o floare de primăvară, elegantă, care să fie pusă în piept când cineva merge la o nuntă. Am un șablon, tai materialul după el, îl pârlesc și pe urmă aranjez petalele", a explicat cu mult patos Aurelia.

La fel de pasionată de lucru manual este și Maria, în vârstă de 36 de ani. Din cauza problemelor neuropsihice de care suferă a ajuns la CITO de aproape două decenii. Nu-i place să lenevească și unde poate dă mereu o mână de ajutor. "Mă împac bine cu toată lumea, îmi place să ajut la bucătărie, să fac mâncare. Când mă plictisesc citesc Biblia, pentru că îmi place mult să o citesc, mai cer cartonașe (n.r.-pentru făcut felicitări). Le mulțumesc doamnei directoare și asistentelelor care au grijă de mine", a spus Maria.

Maria C.

Maria

Aurelia

Povești colorate la Bal mascat

Zâne, prințese, Albă ca Zăpada, Ninja, Garcea, deținuți, cowboy, Scufița Roșie, indieni, Zorro, spiriduși și alte personaje din basme și desene animate au invadat cu râsete și zgomote sediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș la tradiționalul Bal Mascat organizat pentru copiii din cele nouă case ale serviciului rezidențial pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice din Târgu-Mureș și Ceuășu de Câmpie în data de 20 februarie.

Copilăria tărâmului de povești a fost evocată prin câteva momente artistice prin care copiii cu dizabilități și-au pus în valoare talentele și darurile personale. Dacă de obicei atunci când se poticnesc se uită după instructori să primească ajutor, Balul mascat a constituit cadrul ideal unde, preț de câteva ceasuri, s-au simțit unici, stăpâni pe propria persoană și gesturile făcute. "Este o acțiune care le ridică moralul, îi face să se simtă bine. Ei se bucură de orice, să se îmbrace să iasă din casă și nu oricum, ci deghizați, este o bucurie", a precizat dr. Maria Kalakatroni, șef Serviciu Centre Rezidențiale pentru Copii cu Deficiențe Neuropsihiatrice din cadrul DGASPC Mureș.

Mulțumiri personalului dedicat

Să lucrezi cu un copil cu dizabilități nu este o muncă ușoară, implică din partea instructorului multă dragoste și răbdare să intre în lumea lui, să-l ajute să revină pe drumul normal al copilăriei. Rezultatele în rândul copiilor cu deficiențe neuropsihiatrice nu au întârziat să apară. "S-a demonstrat prin aceste evenimente că angajații pot să fie uniți, să se bucure de rezultatele lor, împreună, să nu existe neînțelegere, pentru că recuperarea nu se poate face de către o singură persoană sau două, ci de o echipă. Implicarea și focul acela interior al fiecărui angajat nu are voie să se stingă, trebuie să funcționeze pe parcursul activității. Și un lucru important, dacă angajații simt că au ajuns la un nivel la care se confruntă cu dificultăți să ne ceară ajutorul, foarte deschis și sincer, și nu cred că nu am găsi soluții și nu-i ajutăm", a opinat dr. Lorand Schmidt, directorul general al DGASPC Mureș.

"Alege să fi mamă la timpul potrivit"

O sarcină la o vârstă fragedă are un impact devastator asupra adolescenței care devine mamă. Copila iese din cercul de prieteni din perioada copilăriei și se trezește peste noapte mamă. Și totul survine pe fondul ignoranței, al lipsei de informare. Pornind de la acest aspect și de la datele statistice oferite de Direcția de Sănătate Publică (DSP) Mureș conform cărora în anul 2012 s-au înregistrat 530 de minore gravide în județul Mureș, iar în 2013 numărul lor a crescut la 570, a luat naștere campania "Alege să fi mamă la timpul potrivit".

Campania a implicat o colaborare între Fundația Buckner, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș și autorități locale.

"Noi, în cadrul fundației (n.r.-Fundația Buckner), credem că rolul important în societate îl deține familia și copilul trebuie să beneficieze de toată atenția unei familii, atât din partea tatălui cât și a mamei. Iar în cazul de față aceste tinere nu ajung să înțeleagă ce înseamnă să fie o mamă conștientă, un părinte responsabil pentru copiii lor. O sarcină timpurie provoacă multe consecințe pe termen lung, inclusiv nu mai ajung să termine o școală, ceea ce duce la un loc de muncă instabil sau mai prost plătit și acești copii ajung să aibă o formă de protecție specială, nu vor avea șansa să aibă o familie cu adevărat, de multe ori aceste fete nu au o relație stabilă. Noi am considerat că ar fi binevenită o astfel de campanie, să tragă un semnal de alarmă", a motivat ideea campaniei Dacian Moldovan, președintele Fundației Buckner.

Tema sexualității, un subiect tabu

În cadrul campaniei au beneficiat de informare 143 de tinere ce provin din medii defavorizate, din Târgu-Mureș, Târnăveni, Sârmașu și comunele Bălăușeri, Band și Ogra. Fetele au discutat cu specialiștii despre noțiunile elementare de anatomie și fiziologie, creșterea/dezvoltarea și diferențele dintre perioada copilăriei și pubertate, igiena personală, ce înseamnă sentimentul de iubire și relația de atașament cu o persoană de sex opus, care sunt efectele începerii vieții sexuale de la o vârstă foarte fragedă, care sunt limitele pe care e bine să le impună în relația cu o persoană de sex opus, ce înseamnă comportament sexual responsabil și asumat, infecțiile cu transmitere sexuală, riscurile sarcinii nedorite/avortul în pubertate, serviciile medicale la care pot apela în caz de nevoie, importanța apelării la persoane de specialitate care le pot furniza informații și sprijin.

"În prima etapă a discuțiilor s-a evaluat modul general nivelul de cunoștințe pe care tinerele îl au pe tema sexualității. Nivelul de cunoștințe este unul scăzut, iar subiectul este încă unul tabu. La început, majoritatea tinerelor au avut o atitudine nepăsătoare, au luat în glumă subiectul discuției, însă pe parcurs și-au schimbat percepția.

Am constatat că nu cunosc metodele de contracepție, cum se folosesc ele, în ce situații, care sunt beneficiile și riscurile utilizării metodelor contraceptive", a precizat psiholog Georgeta Podar, șeful Centrului Maternal "Materna" din Târgu-Mureș.

Campania va continua, pe viitor

Una dintre activitățile pe care centrul le desfășoară este activitatea de monitorizare a minorelor gravide și lăuze, cu domiciliul pe raza județului Mureș, realizată prin colaborarea cu Direcția de Sănătate Publică Mureș ce presupune transmiterea de date lunare despre toate minorele gravide și lăuze care se internează în unități spitalicești și beneficiază de servicii medicale.

"În viitor, considerăm necesară extinderea acestei campanii, fiind importantă participarea efectivă a specialiștilor în planificare familială, a specialiștilor de la DSP Mureș și a reprezentanților autorităților locale, astfel încât mesajul transmis să fie complex și cu impact ridicat", a mai spus Georgeta Podar. La sfârșitul sesiunii de informare fetele au

primit cadou produse pentru îngrijirea igienei personale.

A fogyatékkal élő nők családja, a Marossárpataki

Negyvenhárom fogyatékkal élő személynek ad otthont az erdélyi híres Teleki dinasztia címerét viselő marossárpataki kastély, mely az azonos nevű község központjában öröklik. A Maros Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság keretén belül működő fogyatékos személyeket ellátó Marossárpataki Ápoló és Gondozó Központ épülete 1871-ben készült el, habár az idő vasfoga rányomta bélyegét, napjainkban is őrzi középkori elrendezését és a személyzet gondviselésének hála, az udvar közepét ékesítő park egykori szépsége és bája visszatekint ránk.

Az Ápoló és Gondozó Központoz tartozik, a kastély épületén kívül, egy 1960-ban épült ingatlan, mely 30 gondozottnak ad otthont, valamint egy Foglalkozás Terápiás Integrációs Központ, ahol 28 gondozott lakik, ez a bentlakásos szociális intézmény a község határában épült, a Vajdaszentivány fele vezető úton.

Dr. Maria Berekmeri, igazgató CIA Glodeni

A központ 1950-tól működik, létezésének első évében neuropszichiátriai betegek voltak beutalva, a második évben gyerekek, majd 1952-től, mint fogyatékkal élő nőket ellátó intézmény szerepel, egyébként az egyetlen ellátó a maga nemében Maros megye szintjén. Dr. Berekmeri Mária intézmény igazgató elmondása szerint „Általában, súlyos betegségben szenvedők és többféle problémával rendelkező személyek kerülnek hozzánk, gondozottaink zöme ágybanfekvő beteg. Sokuknak nincs hozzátartozója, egyeseknek van és hetente látogatják, őket másokat évente párszor vagy egyáltalán. Néhány nő itt él hosszú évek óta, egy hölgy, aki a tavaly hunyt el, az intézmény megalakulása évében, 1952-ben került ide.”

A központ főépülete a kastély, beltéréinek modern külsőt kölcsönözött a csempe és padlócsompe, tiszta és jól karbantartott. A hat nagy szalonjában több gondozott is él.

Ők ágyszomszédok, társalkodó társak, élet-történeteiket bízzák egymásra, ahogyan tudják és rossz egészségi állapotuk, szenvedésük megengedi. A központban fiatal fogyatékkal élő lányok is élnek, akik a gyermekvédelmi rendszerben nevelkedtek. Az idősebbek nagy részét, a halmozott egészségügyi problémáik ágyhoz kötött és állandó orvosi ellátásban részesülnek a nővérek és ápolók által. „Családorvos vagyok és mindig vizsgálom a betegeket, krónikus kezelése van minden gondozottnak. Ha gondok merülnek fel, azonnal kivizsgálásra küldöm őket Marosvásárhelyre”, tette hozzá dr. Berekmeri.

Hasonló a helyzet a kastély szomszédságában lévő épületben is, csak itt 3 – 4 gondozott lakik egy szobában.

„Otthon” a Marossárpataki Ápoló és Gondozó Központban

Maria C. 72 éves, az intézmény veteránja, 41

Olga K.

Ápoló és Gondozó Központ

évvél ezelőtt került ide. Alsó végtagok benu-lásában szenved, csak kerekesszékkal mozog. Akárcsak sokan mások, megrázó élettörténe-tére nem nagy örömmel emlékszik vissza. Csak annyit tud, hogy „otthon” van a Központban. „73-ban jöttem ide. Örvendek, hogy idekerül-tem. Az életemnek volt jobb is és nehezebb időszaka is. De a napok nagyon hamar telnek, túl gyorsan. Nem vagyok varrónő, de mindig is szerettem varrni és ezzel töltöttem az időmet. Két éve van egy varrógépem, az igazgatónő közbenjárásával. Varrókatok mindenfélét, ami a kezemügyébe kerül, a nővérek nad-rárgját alakítgatom, a kolleganóim hálójingét, lepedőket, függönyöket. Még takarítgatók a szobában, és főzőcskézek. Repül az idő” el-mélikedik sohajtvá az asszony. Egészségi állapotuk miatt korlátozott számú tevékenységet végeznek. Nyáron a kastély udvarán sétálás, TV nézés vagy mesélgetés egymás között a napi rutin. Aki tud, eljár a helyi gyülekezetbe.

Olga K. 48 éves, láb bénulásban szenved és ő is kerekesszékkal közlekedik. Ez előtt 25 év-vel, szülei elhalálózását követően a Központ örökbefogadta. „Születésem óta le vagyok paralizálva. Szüleim meghaltak, testvérem beteg és nekem ide kellett jönnöm. Nem volt más lehetőségem. Itt az étel és a szállás is jó. Hamar telik itt az idő a betegekkel, még kimegyünk, a testvérem meglátogat amikor tud. Van egy barátnőm akivel jól megértjük egymást”, meséli Olga.

Maria C.

Kézműves tevékenységekkel való részvétel

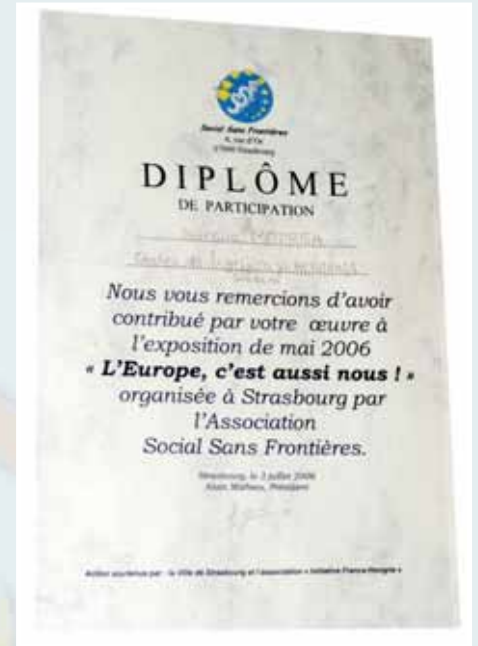
A község központjától egy kilométerre, a Vajdaszentivány fele vezető úton, Phare program keretében, 2008-ban épült a Foglalkozás Terápiás Integrációs Központ, egy bentlakásos szociális intézmény, ahol 28 fiatalabb gondozott lakik. Számukra az idő könnyebben telik. Munkaterápián vesznek részt, mivel egészségi állapotuk lehetővé teszi ezt. Az intézmény gondozot-tai, nagy gondossággal és hozzáértéssel üdvözlöket, gyöngysorokat, festményeket és egyéb kézműves termékeket készítenek. Mindezért azonban jutalom jár. Évente egyszer, a település napján, kiállítják munkáikat eladásra. A bevételből és az adományok-ból történik meg az alapanyagok beszerzése.

Néhányan a gondozottak közül gyertya készí-tési, zöldterület tervezési képzésen, vagy akár önkéntes tevékenységeken vettek részt.

Aurelia M., 34 éves, Bukarestből származik és 15 éve került az intézménybe. A kézimunka szerelmese, kezei között igazi műalkotások születnek, ezt igazolják a 2006- és 2007-ben szerzett oklevelek a Strasbourgban meg-szervezett „L'Europe, c'est aussi nous!” kiállításon. „Én egyáltalán nem unatkozom, van rá példa, hogy anyai a dolgom, hogy ebédelni sem megyek. Kötényeket, ágyneműt, fűg-gönyöket varrok az intézmény részére és azoknak akik felkérnek erre. Az idő telik, hála

Maria

Istennek, ilyenek a kezeim és a lábaim, így születtem, de vannak dolgok amiket meg tudok csinálni”, vallotta büszkén a fiatal lány.

A Mozgássérült Egyesület Maros megyei fiokjának önkéntese, ezért rengeteg kis munkával készült, hogy március 8 alkalmából kiállithassa Marosvásárhely főterén. „Elviszem eladni, hogy pénzhez juthassak ami az alapanyagok megvásárlására kell. Kitaláltam egy szép tavaszi virágot amit ki lehet tűzni egy lakodalom alkalmával. Van egy sablonom ami alapján kivágom az anyagot majd leégetem a szélét, végül elrendezem a virág-szirmokat” magyarázta pátósszal Aurelia.

A 36 éves Mária is hasonlóan szenvedélyes kézimunkázó. A neuropszichés betegsége miatt került a Foglalkozás Terápiás Inte-grációs Központba közel két evtizeddel ezelőtt. Nem szeret télenkedni és ahol lehet mindig besegít. Mindenkiel jól kijövök, szeretek a konyhában segíteni és főzni. Ha unatkozom, a Bibliát olvasom mert nagyon kedvelem vagy kérek kartonlapokat (sz.m.-üdvözlöket készítéséhez). Köszönöm az igazgatónőnek és az asszisztensnőknek akik vigyáznak rám” mondta Mária.

Aurelia

DGASPC Mureș angajează părinți de profesie

Persoanele care au nevoie de un loc de muncă la domiciliu, doresc să îngrijească doi copii cu vârsta între 0 și 3 ani, au o familie, experiență de părinte, este sănătoasă, deține o locuință proprietate personală corespunzătoare, fără cazier judiciar, poate avea profesia de ASISTENT MA-

TERNAL PROFESIONIST în domeniul Protecției Copilului. Pentru mai multe informații contactați Serviciul Asistență Maternală Profesionistă din cadrul DGASPC Mureș: Târgu-Mureș, str. Trebely nr. 7, corp C, et.1, sau la tel. 0265/211699, 0265/213512, 0729/499903

Asistent maternal profesionist, dublă meserie de mamă

"Nu aș putea să stau cu casa goală, fără copii", a afirmat asistentul maternal profesionist Lucica Rus, din Rușii Munți. Dragoste, înțelegere multă răbdare, împletite cu sacrificii definesc meseria de mamă, iar atunci când această meserie este dublată de cea de asistent maternal profesionist acea persoană este una specială, care are doar de dăruit.

Reporter: Cum s-a născut dorința dumneavoastră de a deveni asistent maternal profesionist?

Lucica Rus: Dorința să practic meseria de asistent maternal s-a născut din faptul că iubesc copiii, mi-au plăcut dintotdeauna. Eu am două fete, una are 18 ani și cealaltă 11 ani și au primit cu drag copiii. Am început în 2005, când erau încă mici.

Și având și alte colege, cunoștințe care au devenit AMP-iste înainte de câteva luni, am considerat că este un lucru bun să ofer copiii dragoste, un cămin, o stabilitate.

Reporter: A fost greu să vă convingeți familia că va urma o schimbare?

Lucica Rus: Familia nu a fost foarte greu de convins, au fost de acord și soțul, copiii, mama. Copiii s-au bucurat că aducem în casă încă un bebeluș. Bineînțeles, că mi-am dat seama că nu o să fie ușor pentru că munca de AMP-ist nu este o muncă ușoară. Implică sacrificii, niciodată nu știi ce se poate întâmpla, la fel ca și cu propriii copii. Pe neașteptate se îmbolnăvesc, mai ajungi pe la spital pentru o problemă minoră.

Reporter: Câți copii v-au trecut prin mână?

Lucica Rus: Nu aș putea să spun că foarte mulți, am un băiețel de 9 ani care este la mine din 2005, este în clasa a II-a acum. Am avut în 2011 un băiețel care a plecat spre adopție după an și șapte luni și acum am încă o fetiță care are vârsta de patru ani, merge la grădiniță.

Reporter: Cum s-au integrat toți în marea familie? Atât copiii dumneavoastră proprii, cât și cei pe care i-ați "adoptat", pe parcurs?

Lucica Rus: S-au integrat neașteptat de bine, se înțeleg foarte bine, se percep ca frații. La noi, în familie, nu există diferențe între copii: dacă au, au toți și dacă nu, niciunul. Nu se fac diferențe, se joacă împreună, se și ceartă ca frații.

Reporter: Dacă există conflicte între copii cum le aplanăți?

Lucica Rus: Bineînțeles, încerc să comunic cu

ei și, dacă este cazul, recurg la mici pedepse de genul "azi nu ne jucăm la calculator" sau "nu ne uităm la televizor". Trebuie făcută o disciplină a copilului, nu-i putem lăsa să facă exact tot ceea ce dorește.

Reporter: Există un secret al acestei meserii?

Lucica Rus: În această meserie este nevoie să ai mult calm, răbdare, înțelegere, să știi să comunici cu copilul, să fii propriul psiholog al casei pentru că prinzi copilul când vine acasă de la școală sau de oriunde și îți dai seama de ceea ce simte, dacă s-a întâmplat ceva la școală re-marcă după figura lui, după felul cum zâmbeste. Eu întotdeauna când vin acasă îmi dau seama dacă au luat o notă mai rea după expresia feței. În meseria asta te implici foarte mult sentimental.

Reporter: Dar există și un risc al acestei implicări?

Lucica Rus: Nu pot să spun că este chiar un risc, dar te implici sentimental și am avut și experiența cu copilul care l-am dat spre adopție. A fost destul de grea despărțirea, dar am fost pregătiți din punct de vedere psihologic. Și păstrăm legătura.

Reporter: Toți vă spun mami?

Lucica Rus: Da, și cea mai mică îmi spune mama mea.

Reporter: Ce simțiți atunci când mai mulți copii, ai dumneavoastră dar și cei aflați în plasament vă spun mami?

Lucica Rus: Mă simt atât de fericită încât nu pot să vă spun. Când văd casa plină, mă simt un om împlinit, chiar dacă câteodată fug, se joacă și mai este nevoie și de liniște. Dar nu aș putea să stau cu casa goală, fără copii.

CONCURS PENTRU INSTRUCTORI DE EDUCAȚIE

DGASPC MUREȘ organizează Concurs de Proiecte Educative, intitulat "Integrarea copiilor în comunitate".

Participanții la concurs: instructori de educație din casele de tip familial sau din centre care ocrotesc copii, grupuri de sprijin ale asistenților maternali profesioniști din cadrul DGASPC Mureș

Important:

- poate fi o activitate complexă, formată din mai multe acțiuni, care a fost derulată deja cu rezultate
- poate fi o activitate planificată, care urmează a fi desfășurată
- să se adreseze unui grup de copii (copii dintr-o casă/ centru sau grup de sprijin)
- să implice comunitatea din care provin copiii sau în care se află copiii în plasament

Structura minimală de completat:

1. Echipa de proiect - nominal angajații implicați și responsabilul desemnat pentru a reprezenta grupul de angajați (acolo unde este cazul)

inclusiv datele de contact ale acestuia

2. Titlul proiectului educativ
3. Scopul
4. Argumente pentru necesitatea proiectului
5. Obiectivele (minim 3 descrise cât mai specific)
6. Grup țintă (numărul copiilor și descrierea beneficiarilor copii - vârstă, sex, etc)
7. Perioada de desfășurare
8. Parteneri și rolul acestora
9. Resursele necesare (de exemplu materialele folosite)
10. Metode folosite
- 11 Calendarul activităților și responsabilii/activitate
12. Rezultate așteptate/obținute
13. Modalități de evaluare

Proiectele vor fi comunicate la DGASPC, Târgu-Mureș, str. Trebely nr. 7, Serviciul Monitorizare pentru Concursul "Integrarea copiilor în comunitate", prin fax la nr. 0265 211699, 211561 sau email dgaspcmonitorizare@gmail.com până la data de 16 mai 2014

Proiectele câștigătoare vor fi premiate și implementate de celelalte servicii similare ale Direcției. Premii surpriză. Pentru jurizarea proiectelor vor fi consultate Consiliile copiilor.

Date de contact DGASPC Mureș

Email: office@dgaspcmures.ro,

Telefon: 0265/213512, 0265/211699, 0265/211561

Adresa: Str. Trebely nr.7, Târgu-Mureș

www.dgaspcmures.ro